47ste jaar. — Nr 84. Zaterdag 14 Juli 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van di blad.

De *Postrijder* verschijnt s dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^mes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 14e JULI 1900.

VAN ALLES WAT.

De zittijd is begonnen. Hij zal kort zijn : 't is de wensch der regeering en ook, denk ik, die van de groote meerderheid der gekozenen van den 27 mei.

Niemand verlangt het onderzoek der geloofsbrieven in 't lange te zien trekken.

In den Senaat heeft men dit werk snel afgedaan.

De Kamer heeft niet dezelfde kans gehad en zij heeft zelfs hare openbare zittingen moeten opschorsen, om aan hare twee commissies den tijd te geven de betwiste kiezingen na te zien.

Deze omstandigheid heeft den Senaat toegelaten de Kamer vooruit te loopen, en 't is bij dezen, die het eerst de welsontwerpen zal onderzoeken, door het gouvernement neergelegd.

Dat is eene soort van vergoeding voor onze eerste Kamer, die met reden klaagde steeds al haar werk op 't einde van den zittijd te moeten afdoen en in voorwaarden die haar recht van wijziging te niet deden.

De Senaat kan heel goed, en hij bewijst het op dit ogenblik, de ontwerpen der regeering bespreken vóór dat deze door de Kamer van volksvertegenwoordigers onderzocht zijn. Enkel, wanneer er kwestie is van belastingen, moet de stemming der Kamer die van den Senaat voorafgaan.

***

De socialistische linkerzij scheen in de tweede zittijd van de Kamer eene kwade streek in den zin te hebben.

Van der Velde was bekommerd en meer dan ooit in zichzelven gekeerd : een echt samenzweerdersfiguur.

De radikalen woelden. Naar 't schijnt spelen zij den rol van onderhandelaars tusschen de socialistische groep en de doctrinaire linkerzijde.

Men zou deze moeten overhalen in massa mee te werken aan den ontworpen veldtocht voor het algemeen stemrecht.

Een doctrinair heeft, naar 't schijnt, geantwoord : « Ik doe niet mee ; gij zet de kwestie vooruit, die ons het meest verdeelt. » De onderhandelaar drong niet verder aan.

***

Het eerste welsontwerp dat M. de Smet-de Naeyer aan den Senaat heeft voorgelegd, moest er stellig goed ontvangen worden : het welsontwerp namelijk dat de gebouwen en de hoven van het oud observatorium ter beschikking stelt van Prins Albert, die er zich na zijn huwelijk zal vestigen.

Het gebouw in kwestie is minder een paleis dan een kasteel van tamelijk gewoon uitzicht en gebouwd op den hoek van den boulevard, tusschen de Schaarbeeksche en de Leuvensche poorten.

De woning zelf, bestaande uit twee rechthoekige zware paviljoenen, verbonden door een middengebouw, heeft een tamelijk alledaags uitzicht, door geen enkel versiersel opgesmukt.

Het staat aan 't einde van een voorhof, hetwelk met een hek van den boulevard is gescheiden. Er naast ligt een boschje zonder diepte, dat zich met een zeer scherpen hoek in de richting der Leuvensche poort uitstrekt.

Maar zoo het gebouw op zichzelven niet veel beteekent, worden zijne gebreken ruimschoots vergoed door de ligging, die eene der aangenaamste is van Brussel.

Men geniet er een prachtig uitzicht, want van op dezen top rusten de blikken op de terrassen van den kruidtuin en beheerschen zij het lachendste en levendigste gedeelte der boulevards.

Daar zullen dus de erfgenaam van den troon en hertogin Elisabeth wonen. En daar zullen, wanneer eenmaal eene nieuwe regeering begint, de Koningin Maria Hendrika en prinses Clementine zich vestigen. Aldus heeft de Koning met toestemming zijner ministers beslist, mits goedkeuring door de beide Kamers.

Zoodra deze goedkeuring zal gestemd zijn, — en daaraan is niet te twijfelen — zal men beginnen met de veranderingen en verfraaiingen, welke ingevolge de nieuwe bestemming van het gebouw noodig zijn.

't Is de Koning die betaalt ; plans en bestekken zijn reeds gereed. En men mag zeker zijn dat, op aandringen van Z. M., de werken snel zullen vooruitgaan.

De Koning wenscht dat zijn doorluchtige neef daar reeds den aanstaanden winter kunne wonen.

***

Het ministerie van buitenlandsche zaken, in de bureelen van de *Société Générale*, Berg van 't Park, worden elken dag overstelpt met vragen om inlichtingen door personen die bloedverwanten of vrienden in China hebben.

Op al die vragen kan men ongelukkiglijk maar op weinig geruststellende wijze antwoorden ; want indien men goede berichten had, zou men ze aanstonds aan de dagbladen meedeelen.

Men zou zich vruchteloos pogen illusies te maken. In 't Noorden van China staat het allerslechtst. Welke kansen op redding bestonden er nog, acht dagen geleden, voor de Europeanen, in Peking ingesloten ? Was de moord op baron von Ketteler niet het begin der moorderijen ?

Om den opgeheven arm der moordenaars tegen te houden, had er een ommekeer moeten ontstaan in de gezindheid der keizerin van China en harer omgeving.

Welnu, alle inlichtingen bewijzen het tegenovergestelde, en ziedaar wat den toestand zoo erg maakt.

De groote vrees welken ik hier vertolk, zonder te kunnen matigen, strekt zich tot hiertoe nog niet uit tot het Belgisch personeel van den in aanleg zijnden spoorweg.

Al de Belgische agenten van deze onderneming zouden gered zijn, omdat zij, die aan het noordelijk deel van de lijn arbeidden, in tijd de vlucht hebben genomen en dat de provincie, waar het zuidelijk deel doorloopt, nog rustig is.

't Is een zonderling feit in eenzelfde rijk aldus eene streek te vuur en te zweerd te zien, terwijl in de andere streek de orde niet gestoord is.

In alle geval is die orde slechts betrekkelijk, want de Boksers hebben overal vertakkingen en men weet niet tot hoever de onderkoningen geneigd zijn hun weerstand te bieden.

Het gevaar bestaat altijd dat zij het veld zullen vrijlaten aan die booswichten, vooral wanneer zij er 't bevel toekrijgen uit Peking.

In dat geval, zou de laatste schuilplaats der Europeanen Shanghaï zijn, waar de groote oorlogschepen stil houden, daar Takoe voor hen niet toegankelijk is.

Een kwaad dat het onder ander berokkent, is aan het huiszezin, daar deze plaag de vrouwen tot buiten huiswerk veroordeelt.

Hoevele vrouwen moeten hier gedurende het seizoen gaan uitwerken, spijts de opvoeding der kinderen, spijts hunne gezondheid, spijts hunne goede zeden, spijts alle huiselijk geluk ! In de nijverheidssteden is het nog erger. Men heeft berekend dat, gansch België door, de vrouwen in fabrieken, werkhuizen en hotels, jaarlijksch 490 millioen fr. winnen.

En nochtans is er bij vele dier familien geen welstand, geen geluk.

België is gekend en geroemd als een vernuftig en vlijtig volk : de belgische nijverheidsarbeider brengt 2 maal meer voort dan de Fransche, 3 maal meer dan de Engelsche, 6 maal meer dan de Noorweger, en niettegenstaande hebben wij in ons klein land 1,600,000 personen die moeten leven van de openbare of bijzondere liefdadigheid !

Nog honderden families wonen in kelders of dakkamertjes, waar licht en lucht ontbreken !

Maar om genever te drinken is er altijd geld, 138,000,000 fr. ! ziedaar de som die wij jaarlijksch aan genever verbrassen !

***

En is het aan 't beteren ? Ziehier eene statistiek die ons daar best zal over inlichten.

Over 40 jaren,	NU
dronk de Belg 3-4 liters alcool per hoofd en per jaar.	drinkt de Belg 15—15 liters per hoofd en per jaar.
telde België 50—60 drijzend herbergen.	telt België 163,000 herbergen (1898) en nog 30,000 geheime jenevertjes.
hadden wij 3—4 % behoeftigen.	hebben wij 1,600,000 behoeftigen : te Brussel is een man op 4 arm. De bedelarij is met 125 % vermeerderd.
In 1884 werden 20,000 personen veroordeeld voor misdaden.	In 1890 werden 45,000 personen veroordeeld voor misdaden.
In 1860 hadden wij genoeg met 25 millioen liters alkool.	In 1899 hadden wij te weinig met 81 millioen liters.
In 1840 hief de Staat 2 millioen rechten op den alkool.	Nu heft de Staat 65 millioen rechten.

Voegt daarbij de 15 % onzer lotelingen die voor den dienst worden geweigerd als onbekwaam.

In den loop van 15 jaren (1872-1887) klom het alkoolverbruik met 15 % en tevens klom het getal der krankzinnigen met 45 %, de bevolking onzer gevangenissen met 74 %, de bedelarij met 150 % terwijl de bevolking des lands slechts met 14 % vermeerderde. Ziedaar waar het alkoolism ons dierbaar land henenvoert !

Tel te samen wat wij jaarlijks aan alkoolische dranken verkwisten, dan komt gij aan de ronde som van 500 millioen fr.

Dat is juist de som welke onze vrouwen moeten gaan verdienen buiten huis.

't Is 89 millioen meer dan al het geld dat op de spaarkas staat.

't Is maar 15 millioen minder dan de opbrengst van onzen landbouw, en 50 millioen minder dan de waarde van onzen ganschen veestapel, en het dubbel bijna der waarde van het brood dat wij in een gansch jaar eten in België.

***

Gedurende deze maand heeft de koning Oscar van Zweden en Noorwegen een bezoek gebracht aan de wereldtentoonstelling van Parijs. Overal is hij toegejuicht geweest. Eilwel ! deze man verdient deze hulde.

't Is hij die in zijne staten het drankmisbruik uitgeroeid heeft, 't is hij die het voorbeeld getoond heeft aan de andere vorsten van Europa ; hopen wij, dat wij in 't kort, dezelfde hulde aan Leopold II zullen mogen toebrengen, dat hij, die zooveel gedaan heeft voor de beschaving van Congo, wel eens hand aan 't werk zal willen zetten om België van de geneverplaag te verlossen.

DIE VUILE DRANK.

Er kan niet genoeg geschreven worden tegen het drankmisbruik. Het brengt alle slach van kwaad te wege.

Geheime sekten in China.

Het Hemelsche rijk doet weer van zich hooren en herinnert ons den tijd dat wij allen gelden bijdroegen om de « kinderen van China » te verlossen uit de klauwen der mandarijnen.

Deze, niet meer in staat zijnde om hunne gruweldaden te begaan, hebben eenen omweg gezocht om hunnen haat tegen de vreemdelingen bot te vieren : zij hebben de geheime maatschappijen welke in China oneindig talrijk zijn, aangezet de vreemden te vervolgen.

Zoo is het dat de « Boksers » eene sekte die openlijk voor doel heeft het lichaam in het boksen (van daar hun naam) te oefenen, reeds vele Europeanen vermoord hebben, die in het rijk der gele menschen wonen en er hun brood verdienen.

Verscheidene Belgische ingenieurs en handelaars worden ook bedreigd, zoodat alles wat in China gebeurt ons belang moet inboezemen. De regelen die volgen zullen daarom welkom geheeten worden :

De keizerlijke macht van Peking wordt op zeer vormelijke manier in de provinciën uitgeoefend ; elke gouverneur-onderkoning dezer gouwen, is volkomen meester, op voorwaarde dat hij zekere verplichtingen volbrenge. Die onderkoning heeft luitenanten, plaatsvervangers onder zijne bevelen, insgelijks heel vrij in hun doen en laten ten oprichte der bevolking, zoolang zij den vastgestelden tol opbrengen.

Aldus wordt het gezag verdeeld en ondervverdeeld, alzoo groeien en vermenigvuldigen de dwingelandij en de redens tot ongenoegen en lijden voor het volk, dat in China zoowel als in andere landen wordt uitgebuit.

Degenen die te klagen hadden, kregen het gedacht zich te vereenigen, elkander's ongelukken mede te deelen en gezamenlijk de middelen te beramen om er een einde aan te stellen.

Aldus zijn sekten ontstaan die hunne geheime bijeenkomsten, teekenen en gebruiken bezitten, en een soort vrijmetselarij uitmaken.

***

De bijzonderste dezer geheime vereenigingen heeten « Drijvuldigheid », « De dolk », « De sekte der messen », « De waterlelie » en de nog meest gekende heet « Hemel, Aarde, Mensch. »

De Chinees, wat men er ook over denke, staat onder oorgpunt van geestontwikkeling niet ten achteren bij ons. Hij denkt op eene andere wijze maar zoo goed als wij. Heeten wij hem barbaar, hij ook vindt redens om ons dien schandnaam toe te werpen onder oorgpunt waarop hij zich plaats.

Wij zoeken onzen trots in het geweld der wapens ; in China wordt den krijgsman verloeid, de geleerde is er hem in achting voor ; de geleerdheid, de verworven graad, het doorgestaan examen worden den mensch zoo hoog aangerekend als een gewonnen veldslag en het bezit van millionen. Zeker is het dat er daar te veel geleerden zijn ten aanzien der bevolking, en aldus loopen er die met hunne wetenschap en kennis toch nood lijden. Deze laatsten juist staan in het Hemelschrijk aan het hoofd der sekten en geheime genootschappen.

Men heeft gezegd dat het doel dezer bijeenkomsten voornamelijk was den vreemdeling uit het land te dringen of te houden. Dat kan gemakkelijk waar zijn en is uitlegbaar.

Vooreerst hebben de mandarijnen tot dien toestand bijgedragen door gedurig den haat jegens den vreemden aan te blazen en te voeden.

Zij schreven hun de gedurige verzwaring der belasten toe en de werken door den Europeaan in het Hemelsch Rijk uitgevoerd hebben grootesschade, niet alleen aan de bestaande gebruiken, maar nog aan de belangen van duizende Chineezen toegebracht.

Zie bijvoorbeeld den ijzeren weg. Vroeger geschiedde het vervoer op de eenvoudigste manier, de koopwaar werd door boodschappers, arbeiders en werkliedenop den rug geladen en alzoogeraakte zij tot bestemming. Natuurlijk, daar waar de ijzerenweg verschijnt, vallen duizende menschen zonder brood ; en moet de stoom thans nog op het binnenland toegepast worden, dat voorspelt jarenlange nood voor al degenen welke nu met hunne talken op het water hunnen kost verdienen.

Dat alleen legt dus het ontstaan van sekten als boxers en andere geheime genootschappen uit.

Wat heeft men al over deze vereenigingen gewameld, geschreven, en verteld ? Volgens de eene zijn zij eene geheime sekte van onderlingen bijstand, voor anderen een soort anarchisten.

Een mandarijn verzekerde dat de muiters allemaal boeren waren, welke den boxers heet, omdat zij bij het vechten slechts hunne vuist als wapen aanwenden.

***

De lijn Peking-Lou-Hin is aan een Belgisch-Fransch vennootschap afgestaan.

Zij loopt door den akkergrond dezer lieden. De Chineezen, welke hunne dooden op eene bijzondere manier vereeren, begraven hunne stamgenooten op hooge bergen, door eenen tempel beheersch. Dergelijke bergen zijn geheiligd, die tempels mogen niet aangeraakt worden. Men heeft bij het leggen der ijzeren baan daar echter geene rekening van gehouden.

Kerkhoven werden verwoest, pagoden omgeworpen, de toegang der voor de Chineezen heilige plaatsen belemmerd, door den aanleg van het spoor, ziedaar reeds meer dan redens genoeg om de woede der ingezetenen uit te leggen.

De Boxers wilden niet onteigend worden, zij verdedigden hunnen grond. Hun opstand zou dus een soort werkstaking van landbouwers zijn, welke in hun recht van eigenaars te kort gedaan werden, alsmede in hunne godsdienstige overtuiging.

De Boksers schijnen noch hoofdman noch uitvoerend bestuur aan hun hoofd te hebben. Zij vormen een gemakkelijk verplaatsbare massa welke steeds vernieuwd en vervangen wordt volgens de plaatsen en de punten der lijn waar de werken aan den gang zijn.

Alzoo zou de tocht op Peking niet te vreezen vallen, en indien de overheid het ernstig opneemt en reguliere troepen tot de muiters zendt, zal de opstand oogenblikkelijk gedempt zijn.

Nu schijnt het nochtans dat het Chineesche leger door de Boxers verslagen geworden is. De Europeesche mogendheden hebben moeten troepen ontscheepen om hunne landgenooten te beschermen. Gaat de zaak haren natuurlijken gang, dan zullen wij welhaast een buitengewoon schouwspel mogen gade slaan, namelijk de verdeeling van het Hemelsch rijk onder de grootste der Staten van Europa en Amerika.

Bevolking der gemeenten
VAN HET
arrondissement Tongeren.

Alken 3,510 ; Basheers 156 ; Bassenge 975 ; Berg-lez-Tongres 453 ; Berlingen 245 ; Beverst 951 ; Bilsen 2,745 ; Bommershoven 517 ; Boorsheim 1,205 ; Broukom-lez-Loos 208 ; Canne 872 ; Cortessem 1,245 ; Cuttecoven 146 ; Eben-Emael 1,661 ; Eygen Bilsen 1,072 ; Eysden 626 ; Fall-Mheer 1,151 ; Fologne 423 ; Freeren-lez-Tongres 519 ; Gellich 715 ; Genoels-Elderen 545 ; Gors-op-Leeuw 442 ; Gossoncourt-lez-Looz 306 ; Gotheim-sur-Herck 197 ; Grand-Looz 181 ; Grand-Spauwen 797 ; Guygoven 455 ; Heers 1,045 ; Hees 521 ; Hendricken 121 ; Henis 310 ; Herderen 578 ; Hero-St-Hubert 316 ; Herstappe 129 ; Herten-lez-Looz 95 ; Heur le-Tiexhe 545 ; Hex 492 ; Hoelbeek-lez-Bilsen 291 ; Horesselt 2,367 ; Horpmael 757 ; Houppertingen 1,218 ; Jesseren 416 ; Kern-Niel 599 ; Koninxheim 548 ; Lanaeken 3,052 ; Lanaye 886 ; Lancklaer 562 ; Leuth 802 ; Looz 2,588 ; Lowaige 1,081 ; Malle-sur-Geer 415 ; Martinne 875 ; Martenslinde 547 ; Mechelen-sur-Meuse 1,653 ; Meeswyck 517 ; Membruggen 555 ; Mettecoven 194 ; Millen-lez-Tongres 1,044 ; Mopertingen 795 ; Munsterbilsen 1,150 ; Nederheim 509 ; Neer-Haeren 488 ; Neer-Repen 216 ; Op-Grimby 657 ; Op-Heers 547 ; Otrange 452 ; Over-Repen 462 ; Petit-Jamine 277 ; Petit-Spauwen 549 ; Pirange 488 ; Reckheim 1,631 ; Riempst 556 ; Rixingen 449 ; Rocleinge-Looz 558 ; Rocleinge-sur-Geer 1,155 ; Romershoven 407 ; Rosmeer 589 ; Russon 1,071 ; Ryckel 591 ; Ryckhoven 666 ; Schalkhoven 196 ; s'Heeren-Elderen 466 ; Sichen-Sussen-Bolré 1,586 ; Sluse-sur-Geer 640 ; Stockheim 1,756 ; Tongres 9,356 ; Ulbeek 644 ; Uyckhoven 695 ; Vechmael 710 ; Veld-Wezet 1,471 ; Vliermael 1,219 ; Vliermael-Roodt 634 ; Vlytingen 1,251 ; Voordt-lez-Looz 200 ; Vroenhoven 844 ; Vucht 506 ; Walt-Wilder 695 ; Wellen-lez-Looz 2,431 ; Werm 215 ; Widoye 291 ; Wintershoven 257 ; Wonck 1,705.

Bevolking der gemeenten van het arrondissement HASSELT	101,668
Bevolking der gemeenten van het arrondissement MAESEYCK	50,286
Bevolking der gemeenten van het arrondissement TONGEREN	87,711
Bevolking der provincie	239,665
Totaal voor de gemeenten van 5000 inwoners en meer	37,792
Totaal voor de gemeenten van min dan 5000 inwoners	201,873
Totaal voor de provincie	239,665

Deze cijfers, vergeleken met die van 1897, toonen :

Voor Hasselt eene vermeerdering van	588	zielen
» St Truiden »	143	»
» Tongeren »	91	»
» Maeseyck »	58	»
Hetzij voor de drie steden eene vermeerdering van	659	zielen
De bevolking der landelijke gemeenten is in het zelfde jaar gestegen van	2,334	»
Hetgeen voor de gansche provincie eene vermeerdering maakt van	3,195	zielen

M. GIELEN,

de achtbare volksvertegenwoordiger van Tongeren, zal op **maandag 23e JULI**, dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, in het Kofflehuis *Allée Verte*, Kielerstraat te Tongeren, van tien ure tot twaalf, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

GROOTE Landbouwtentoonstelling TE HASSELT.

Zondag werd de gewestelijke landbouwtentoonstelling te Hasselt geopend. Ondanks het slechte weder, was er tamelijk veel volk, hoofdzakelijk landbouwers uit den omtrek, die zoo wat kwamen uit nieuwsgierigheid de Hasseltsche tentoonstelling te zien « openen », doch vooral uit liefhebberij voor de talrijke en prachtige hoornbeesten, voor welke een prijskamp was uitgeschreven, die op dezen zelfden dag aanvangen zou

De tentoonstelling ziet er goed uit ! Er ontbreekt nog wel die levendige aantrekkelijkheid welke het publiek als onbewust naar de « exposities » drijft, doch dat zal met den dag beter worden.

De landbouw volgt thans volop den wetenschappelijken weg en de machienen hebben ook op dit gebied hunne macht weten te doen gelden. Dit ziet men « 's lelijk op het Hasseltsche plein, waar honderden werkhuizen, gedreven door stoom, ja door electriciteit, hunne snorrende radereen en wieken, hunne reusachtige « gritsels » of hunne draaiende zeisen een onstuimigen dans laten maken.

De boter- en melkbijverheid, de visscherij, het boschwezen, de bieënteelt, het practisch en theoretisch landbouwonderwijs, zijn goed vertegenwoordigd.

Een jury-lid, leeraar aan het Hooger Landbouw-Instituut van Gembloers, drukte mij zijne bewondering uit over het puike ras van boorvee, dat onze Limburgsche Landbouwers hebben weten te fokken.

—

De landbouwweteschap, zooals wij reeds zegden, munt vooral uit op deze tentoonstelling.

In de nationale prijskampen bewonderen wij de betoogbeelden in potten tusschen onderwijzers der lagere scholen en landbouwvoordrachtgevers voor volwassenen en landbouwleeraars in de middelbare scholen van den Staat, vrije colleges en seminariën.

In andere prijskampen geldt het de proefvelden, de toestellen van landbouwscheikunde, landbouwnatuurkunde en levenseer, de voeding der dieren, de berekeningen van rantsoenneering, de beste benuttiging der melk, de nuttige inlichtingen

---

HET VERWISSELD KIND

13de VERVOLG.

— Hebt gij dat gedaan ? O, dat is edel van u, John ! Gij verdiendet eene minder lastige vrouw... Toen die verloppen peet mij zijn zoogenaamd geheim wilde verkoopen, hield ik mij alsof het mij volkomen onverschillig was. Maar in den grond van mijn hart had ik meelijden, met dien ongelukkigen zondaar, die daar zo hopeloos ligt in zijnen nood. Gij zijt niet jaloersch, John ? Ik heb dien man, dien slechten, onwaardigen man, eenmaal liefgehad. Daarvan is niets meer over. Het is enkel nog maar meelijden — meelijden voor den zondaar, die gestraft wordt.

— Zeker, zeker ! Dat weet ik wel.

— Zeg mij eens hoe hij er uitziet.

— Wel, hij lijkt op dien jongen Dick, maar meer nog op dien anderen snuiter, dien Sir Humphrey. Overigens een toonbeeld van verval en ellende. Ik zegde hem wie hij was ; maar hij scheen mij maar half te begrijpen. Hij zal niemand zwaad meer doen op deze wereld... En nu, kindlief, denk nu niet meer aan hem. Herinner u wat de dokter gezegd heeft. Hoed u kalm.

XV.

— Laat mij u thuisbrengen, zegde Dick tot Molly. Het is een schoone avond.

Zij verlieten samen het hotel en staken het Trafalgar Square over.

— Die arme vrouw ! zegde Dick aan Alice denkende. Wat een zonderling avontuur ! Wat een zonderlijk samentreffen !

— Het is nog niet alles, Dick, zegde Molly. Er steekt nog iets anders achter, dat zij mij nog niet heeft verteld.

Zij gingen door de Haymarket, de Regentstreet, de Portland Place — en zoo het Park in. Hier was het zoo stil en eenzaam. De frissche Octoberwind verkoelde hunne wangen. Dick stak zijne linkerhand uit, en Molly haakte haren pink erin.

— Zoo plachten wij vroeger samen te wandelen — weet ge nog wel, Molly ?

— Ja, Dick.

Zij zwegen eene wijl, langzaam voortwandelend.

— Molly, begon Dick toen weer — ik ben nog altoos vervuld van die geschiedenis van dezen avond. Daar heb ik nu opeens eene soort van stiefmoeder gevonden, die den last van mijn vaders zonden met mij deelt. Mijne eigene moeder, het andere slachtoffer, was vuur en vlam tegen den booswicht. Maar deze arme dame, die millionnaire werd, smelt weg in tranen. Hoe komt dat toch ?

— Zij denkt aan haar eigen dood kind — en een oogenblik zag zij u voor haren zoon aan.

— Maar men beweent een kind toch niet meer, vier-en-twintig jaar na zijnen dood. Neen, neen, er was meer in die tranen, dan een dood kindje.

— Wat dan ? Wat zou het dan kunnen wezen ? vroeg Molly.

— Als ik eene gissing mag wagen, antwoordde Dick, wel, dan denkt zij nog aan dien eersten man van haar. Die goede oude Haveril is een beste, brave, solide man. Maar die eerste had hare liefde, en daaraan denkt zij nu nog.

— Neen, Dick, neen. Dat is het niet. Het is iets anders, wat haar kwelt. Gij zoudt een gedachte dezer moeten zijn, Dick, om te kunnen lezen wat daar binnen in dat hart geschreven staat... Maar eenmaal zal zij het mij wel zeggen de lieve ziel !

Weer wandelden zij zwijgend een eindje voort. Toen verdween uit hun geest het beeld van die bleeke, treurige vrouw, en zij dachten aan zichzelf.

— Zijt gij gelukkig, Molly ? vroeg Dick.

— O ja, dat geel wel, zuchtte zij.

— Gij zegt het zoo zuchtend, alsof u toch nog iets ontbreekt... Nu, dan gaat het u even als mij. Ook ik ben bijna gelukkig, omdat mij nog maar een ding ontbreekt.

— Zouden wij niet liever wat over filosofie van het landloopen praten ?

— Daar ben ik juist over bezig, mijn beste, kind. De nacht is helder, de lucht is frisch. Ik riek de goede moederaarde. Ik kan mij verbelden dat wij al tien mijlen ver buiten de stad zijn. En nu wilde ik eens ernstig met u spreken, Molly.

— Wilt gij mij eerst even het woord geven ?

— Wel zeker, mits gij van het privilegie geen misbruik maakt, en mij er een woordje tusschen laat brengen. Eene gelegenheid als deze komt niet elken dag.

— Ik weet heel goed wat gij zeggen wilt, Dick. Ik vraag u ook niet het uit het hoofd te zetten, omdat... O, Dick, gij weet maar al te goed hoe geerne ik u lijden kan. Gij zijt de eenige soort van broer, dien ik ooit heb gehad.

— Met uw verlof, Molly — voor die onderscheiding bedank ik. Alles wat gij wilt — maar geen broer, als ik u verzoeken mag ! Ga voort nu.

— Ik bedoel het alleen maar zoo, dat ik u alles kan toevertrouwen.

— Ah ! dat mag ik hooren ! Spreek dan maar op. Ik luister.

— Nu dan, om te beginnen. Hilarie is zeer ingenomen met mij. Zij blijft vast gelooven dat er eene groote treurspeelster van mij zal worden.

Dick schudde het hoofd.

— Ijdele hoop ! Luchtkasteelen ! Voor de comedie, luchtig en fonkelend, zijt gij als geschapen, Molly. Zoodra gij wat naam hebt gemaakt, zal ik eene rol voor u schrijven, en zal heel Londen aan uwe voeten liggen.

— Des te meer jammer dan, dat ik in de andere richting studeer ! Hilarie vindt dat het tijd wordt voor mijn debut. Nu, voor mij zell maakt het zooveel niet uit, maar haar zou ik toch niet geerne teleurstellen. En dat gaat mij nu wel wat, meer eigenlijk dan die twee andere dingen.

— Welke twee andere dingen ?

— Dat zal ik zonder omwegen zeggen... Vooreerst, uw neef, die Humphrey.

— Oho ! Maakt die u nog altijd het hof ?

— Hij dringt aan op een antwoord... Welk antwoord moet ik hem geven ?

— Het antwoord dat u zelf het best past.

— Dat is eene orakeltaal. Hij biedt mij eene positie en rijkdom aan. Maar bij wil mij trouwen in het geheim en ergens buiten de wereld met mij gaan leven, totdat hij met zijne moeder de zaak in het reine heeft gebracht.

Dick bleef midden op den weg staan.

— Wat ! riep hij, u trouwen in het geheim ? De..., de... neen, ik wil geen leelijke woorden zeggen... Maar gij, Molly — waarom zou hij daarin berusten ? — Omdat gij op den man verliefd zijt ? — Maar dat zijt gij niet ! — Omdat hij u tot eene lady Woodroffe maken zal ? — Maar dat hij niet, als hij den verstopper met u speelt ! — Omdat hij rijk is ? — Maar ik verklaar u dat hij geen duit bezit, dat al het geld van zijn moeder is, die hem met een shilling kan onterven ! — omdat hij knap en geestig is ? — Maar dat is hij niet ! Hij wordt met zijne artistieke fratsen en aanstellerijen door iedereen uitgelachen, behalve door het kleine kliekje kwasten...

— Al genoeg, Dick, al genoeg !

— Laat mij er nog bijvoegen dat hij een verwaand, egoïstisch, slecht gehumeurd kerel is. Wat hij voor u gevoelt is een gril. Hij zou in acht dagen genoeg van u hebben. Ik ken den man, Molly — ik heb hem van buiten en van binnen bestudeerd. Hij is uw onwaardig.

— Gij slaat geweldig door, Dick.

— Neen, dat doe ik niet. Ik vraag u, Molly, zoudt gij een man kunnen trouwen, dien gij niet lief hebt ?

— Hier is eene bank, zegde Molly, wijselijk deze kritieke vraag ontwijkende. Ik ben wat vermoeid. Laat ons even gaan zitten, Dick.

Doch hij drong aan met zijne vraag :

— Zoudt gij met mogelijkheid dien man, dien gij nog lief hebt, noch acht, kunnen trouwen ?

— Wat dat betreft, Dick, ik geloof dat het heel goed mogelijk is, iemand te trouwen, zonder hem lief te hebben. Of een meisje zich er toe dwingen kan, levenslang een man, van wien zij niet houdt, te verdragen — dit weet ik niet. Wij vrouwen, moeten zoo veel doen, wat wij niet aangenaam vinden. Weinige vrouwen kunnen zich veroorloven eene keus te doen.

— Gij wel, Molly.

— En als een man een falsoenlijk man is, dan kan men wel vertrouwen, denk ik, dat hij geen leelijke dingen zal doen. Dan zal hij zich niet aan den drank verslaven ; hij zal niet al het geld voor zichzelven alleen uitgeven ; hij zal niet wegloopen van zijne vrouw ; hij zal de meubels niet kort en klein slaan.

— Goed en wel, maar gij moet er tegenover stellen wat een man eene vrouw heeft aan te bieden ; geld, positie, onafhankelijkheid. Gij moest eens kunnen horen hoe de meisjes over deze zaak met elkaar klappen.

— Ga door, Molly. Dit is mij eene openbaring.

— Ik zal u nog meer zeggen, Dick. Wat liefde of verliefdheid betreft, ik weet absolunt niet wat het is. Waarlijk niet !

— Vertel mij nu geen leugens, Molly, zegde hij, hare vingers drukkende.

— Ik wil zeggen, tegenover sir Humphrey.

— O zoo ! Maar waarom geeft gij hem dan zijn verlof niet ?

— Hij wilt mij niet met rust laten. Hij wacht mij op straat af, als ik van mijne lessen kom. Hij bezoekt het college, als ik bij Hilarie ben. O, Dick gij kunt niet begrijpen wat een verzoeking het is !

— Neen, dat kan ik zeker niet !

— Wel, trachtt het dan te begrijpen ! Ik bezit niets. Ik ben afhankelijk van Hilarie, die de goedheid in persoon is... maar toch, ik ben afhankelijk. En deze man nu, die overigens zeer waarschijnlijk zelfs, alles is wat gij van hem zegt, doet mij zulk een aanbod... Ik vraag u, is dat geen verzoeking ?

— Neen, en nogmaals neen ! Dat is geen verzoeking, maar eene beleediging ; en ik begrijp niet hoe gij het anders kunt beschouwen. Als hij ernstig meent wat hij zegt, waarom neemt hij u dan niet bij de hand en brengt u naar zijn moeder ? Maar dat wil hij niet. Hij wil u ergens wegsteken, alsof hij zich over u te schamen had !... O, het zal niet gebeuren, Molly ! Het zal niet gebeuren, zoolang ik nog tot de levenden behoor !

Molly antwoordde niet. Wat kon zij er tegen inbrengen ?

— Eene schoone liefde ! bulderde Dick.

— Van liefde, Dick, ik heb het u al gezegd, is voor mij niet zoo zeer sprake, als van andere overwegingen, hernam Molly.

— Maar kan dan zijn karakter u onverschillig zijn ?

— Zijn karakter mag wezen wat het wil, juist omdat ik hem niet hef heb, zou ik mij minder daarom bekommeren en mij niet te zeer in verdiepen. Ik onderstel dat hij zich tegenover mij behoorlijk gedragen zou.

— Dan denkt gij veel te goed over hem, Molly. Hij kan zich tegenover niemand behoorlijk gedragen.

— De strijd is zwaar, zuchtte het meisje. Hilarie en mijn leermeester verwachten niet anders dan dat ik nog eenmaal eene beroemde actrice worden zal. En gij, Dick, verzekert mij het tegendeel.

— Dat doe ik, ja.

— Met waarheid misschien, maar toch niet belangloos !

— Neen, niet belangloos. Want ik wil u voor mijzelf, en ik zal niet rusten, Molly, voor ik u heb.

— Ziet gij wel ! En dan Alice ! Wat moet ik met Alice doen ? Ook dat is eene verzoeking, haast grooter nog !

— Hoe zoo ? Blaast zij diamanten in uw ooren ?

— Neen ; maar zij heeft zich zoo aan mij gehecht, en zij zegt dat zij mij niet meer missen kan en dat ik bij haar moet blijven. En haar man zegt hetzelfde. Hij wil mij adopteeren, mij tot zijne erfgename maken. Denk eens aan, Dick ! Millionen ! Dat zou wat anders zijn, dan voor het voetlicht springen om eenen boterham !

— Molly, spraak Dick, met gepasten ernst, gij moet kiezen of deelen. Gij kunt met mij niet den weg opgaan, als gij begint te verlangen naar millionen. Als de millionen u aanlokken, dan, *adieu, la vie de Bohème !*

— Maar Dick wees nu toch eens practisch.

Dick stond op.

— Hoor eens, Molly, zegde hij, gij weet zelf heel goed dat gij niet meent wat gij zegt. Gij houdt van mij. En ik, ik kan niet zonder u leven.

— Dat is tooneelpraat Dick.

— Ik sta nu niet op het tooneel. Een acteur is ook een mensch... Molly, ik leef, ik adem, ik besta alleen in u !... Ziedaar ! Acteer ik nu ? Ik maak niet eens een gebaar er bij. Ik druk mijne hand niet tegen mijn hart — de galerij zelfs zou mij uitfluiten, als ik zoo speelde. Sir Humphrey zal u nooit hebben en gij zult nooit Miss Molly Pennefather Haveril worden, de erfgename van millionen.

Hij kuste haar op het voorhoofd.

Toen nam zij de vioolkas op.

— Als ik de viool moet dragen, zegde zij, laat mij dan eens voelen hoe zwaar zij is.

Hij had er niets tegen. Hare handelingwas een symbool. Hij aanveerde ze als eene zichtbare uitdrukking van hare instemming. — en zoo, naast elkaar, zwijgend, wandelden zij huiswaarts, onder de sterren en de gaslantarens.

(Wordt voortgezet).